

HS 3.9.2018: Yksinpurjehtija Tapio, OH6UBZ/mm; korjasi merellä sähköviat radioamatöörien ohjeilla. Tilannepäivitys 3.9.2018 (pitkä)

Helsingin Sanomien verkkosivulta, osoitteesta
<https://www.hs.fi/urheilu/art-2000005813441.html>

löytyy hieno tänäinen artikkeli Tapion, OH6UBZ/mm; purjehduksesta otsikolla "Yksinpurjehtija Tapio Lehtinen korjasi merellä sähköviat radioamatöörien ohjeilla – "Varmaa on, että ongelmat eivät lopu tähän!"

Myös Ilta-Sanomat uutisoi jo aiemmin samansisältöisesti:

<https://www.is.fi/purjehdus/art-2000005801541.html>

"Yksinpurjehtija Tapio Lehtinen, 60, on joutunut ongelmiin avomerellä – saanut elintärkeitä tietoja radioamatööreiltä"

Messilässä la 22.9. pidettävällä Lahden Radioamatöörikerho ry:n, OH3AC; Ruskaleirillä on kuultavissa myös viimeiset päivitykset Tapion kilpailusta ja mahdollisuus tehdä kysymyksiä asiantuntijoille. Soitamme myös muutamia skedeistä tehtyjä, aiemmin julkaisemattomia äänityksiä.

Tapion, OH6UBZ/mm; tilanne on kuitenkin edelleen vakava mutta vakaa.

Tapion veneessä on kolme eri sähkölähdettä; viisi aurinkopaneelia, hydrogeneraattori - joka ottaa voimansa vedestä veneen kulkiessa - sekä dieselmoottori. Noin kolme viikkoa sitten nämä kaikki pettivät vuorotellen ja kahden ison akkuryhmän jännite laski jo 9.7 volttiin. Jännitteen pienikin aleneminen olisi saattanut lopullisesti turmella kaikki akut.

Tapio sai järjestäjiltä luvan sammuttaa automaattisesti sijainnin antavan GPS-laitteen. Mutta kuten hänen poikansa Lauri totesi, "Tapio on näkymättömissä vain järjestäjiltä ja perheeltä." Radioamatööreiltä ja itseltään Tapio ei kuitenkaan ole näkymättömissä vaan kuultavissa joka ilta.

Hän säästää sähköä muutenkin niin paljon kuin on mahdollista samalla yrittäen edelleen korjata laitteita. Radioyhteys rajoitettu minimiin – sähköä säästääkseen Tapio ilmoittautuu taajuudelle ja tiedot annetaan vakioagendalta suurimmaksi osaksi yksisuuntaisena lähetyksenä. Radion kuuntelu kun vie sähköä paljon vähemmän kuin lähetys.

Kaikki tehdyt toimet ovat tuottaneet tulosta ja akkujen jännite on noussut – vaikkakin hitaasti. Eilen su 2.9. kahden akkuryhmän jännitteet olivat "jo" 11.9 V. Tämä on vielä kaukana 12.5 V tavoitteesta ja akkujen 70-80 % latausasteesta. Tilanne on siis edelleen vakava mutta vakaa. Eilen Tapio oli rohkaisevan hyvällä päällä ja pysyi taajuudella lähes puoli tuntia.

Tapio jo lähellä luovuttamista

Tilanteen ollessa välillä jo lähes toivoton, Tapio harkitsi vakavasti veneen korjauttamista Kapkaupungissa ja antoi jo valmiiksi ohjeet telakointiohjeet. Tämä olisi kuitenkin pudottanut hänet pois varsinaisesta kilpailusta vaikka hän olisikin saanut jatkaa Chichester-luokassa. Chichester on "lohdutusluokka", jossa sallitaan yksi maissakäynti tai yksi satelliittipuhelu muualle kuin järjestäjille. Yön yli harkittuaan – sinäkään yönä hän ei luultavasti nukkunut – Tapio päätti kuitenkin jatkaa kilpailua.

Purjehtimisen historia ulottuu 6000 vuoden taakse Polynesiaan ja Niilille. Mutta sähkö on ollut purjehtimisen apuna vasta sata vuotta. Yllätys, yllätys - purjeverne kulkee tuulella, ei sähköllä. Toki sähkö tuo mukavuutta ja apua purjehtimiseen mutta tässä kilpailussa Tapio tarvitsee sähköä vain sen verran, että hän pystyy radiolla kuuntelemaan päivittäiset radioamatöörien antamata sääennusteet. Ja jos sekään ei onnistuisi, Tapiolla on niin vahva purjehtimisen taito ja kokemus, että hän pääsee maaliin ilman sähköäkin. Tapio ei ole riskinottaja mutta omaa suomalaisen miehen sisun.

Sähkön puute, "dark ship", ei missään tapauksessa vaaranna turvallisuutta eikä Tapio ole

minkäänlaisessa hengenvaarassa. Veneessä ei ole sähköä kuluttavaa autopilottia vaan mekaaninen tuuliperäsin.

Enää 11 kilpailijaa jäljellä- matkaa käyty vain kolmannes

Kilpailuun starttasi 1.7.2018 18 kilpailijaa. Jäljellä on enää 11 kilpailijaa. Seitsemän kilpailijaa on joutunut keskeyttämään eri syistä. Kolme kilpailijaa on keskeyttänyt tuuliperäsimen hajoamisen vuoksi. Yksi keskeytti omien sanojensa mukaan mielenterveydellisistä syistä. Alkuperäisessä GGR-kilpailussa vuonna 1968 yksi kilpailija teki jopa itsemurhan.

Viimeisimpänä kilpailun joutui keskeyttämään norjalainen Are Wiig, jonka vene pyllähti ympäri kovassa aallokossa. Veneen masto katkesi, ikkuna hajosi ja kajuutta oli täynnä vettä ja öljyä. Myös Aren GPS-laite vaurioitui. Onneksi veneiden iso köli nostaa ne useimmiten takaisin pystyyn, niin nytkin. Veneissä on pieni hätämasto, jolla Are pääsi purjehtimaan Kapkaupunkiin. Sinne hän saapui eilen illalla klo 2306 UTC mutta joutui yöpymään vielä kovia kärsineessä veneessään. Maahantulopaperitkin voi toimittaa vasta virastojen auetessa aamulla.

Ranskalainen Loic Lebage tulee myös luultavasti keskeyttämään, koska hän ei ole saanut sateista tarvittavaa täydennystä juomavesiinsä. Tapiolla on onneksi vettä 700 litraa eli kilpailun loppuun saakka.

Radioamatöörit ainoa yhteys ulkomaailmaan

Radioamatööriyhteys on kilpailun sääntöjen mukaan ainoa tapa, jolla Tapio saa olla yhteydessä muuhun maailmaan. Veneessä olevalla satelliittipuhelimella järjestäjät haastattelevat häntä kerran viikossa mutta puhelimella soittaminen mihin tahansa muualle aiheuttaisi diskaamisen ja pudottamisen Chichester-luokkaan. Radiolla ja antennilla pääsee toki myös Meri-SSB -taajuuksille, mutta sieltä ei apua enää juurikaan löydy. Myös Viestintäviraston säännöt estävät käyttämästä meri-SSB -taajuuksia maista.

Tapio on joka-iltaisessa radioamatööriyhteydessä Suomeen – vain yhtenä iltana Tapiota ei ole pystytty totaalisesti kuulemaan. Välillä keli on huonompi, välillä parempi. Eilen, su 3.9. keli oli taas mitä mainioin, S9 + 10 dB, ja Tapio piti jopa yllätysyhteyden Rovaniemelle Veliin, OH9LA. Taajuutena on edelleen 14267 kHz mutta skediaika aikaistuu sitä mukaa kun Tapio etenee itää kohti ja auringonlasku Suomessa muuttuu. Eilen ja tulevina lähipäivinä skedit alkavat jo 17:30 UTC.

Radioamatööriviestintä tiukasti organisoitua

Yhteyksille on sovittu Tapion kanssa tiukka vakioagenda. Kilpailu- ja positiotiedot, sääennuste ja aikamerkki tärkeimpinä. Koska jokainen sekunti merkitsee kulutettuja watteja, skedin kontrollerina toimii Jari, OH2BU; joka jakaa puheenvuorot muulle tiimille ja jolta pyydetään puheenvuorot. Ydinryhmässä ovat myös Jari, OH6QU; Hannu, OH1HAQ; ja Antti, OH5TB.

On ollut tärkeää, että asemat ovat eri puolilla Suomea koska keli vaihtelee päivittäin. Erik, OH2LAK; on ollut apuna remote-lähetysasemalla jenkeistä. Tämän merkitys kasvaa aivan varmasti Tapion siirtyessä lähemmäs Australiaa.

Miksi Tapio tarvitsee aikamerkin? Koska kilpailu käydään vuoden 1968 säännöillä, järjestäjät takavarikoivat häneltä digitaalisen kellon ja antoivat käsin vedettävän kellon, joka jätättää 40-50 sekuntia vuorokaudessa. Noin suuri heitto merkitsisi jopa 20 mailin heittoa, koska Tapio suunnistaa sekstantilla taivaankappaleista.

Jokailtaisesta skedistä je keskusteluista laaditaan lyhyt raportti, joka menee perheelle, veneen rakentajille, suunnittelijoille ja alihankkijoille sekä radioamatööriseurueille, jossa on mukana monta radioamatööripurjehtijaa. Näin kaikki ovat mahdollisimman hyvin tietoisia tilanteesta ja pystyvät auttamaan proaktiivisesti.

Seuraa tilannetta

Päivityksiä Tapion tilanteeseen ja historiasta löytyy Lahden Radioamatöörikerho ry:n, OH3AC; sivuilta

www.oh3ac.fi

ja mm "OH3AC Kerhokirjeestä

www.oh3ac.fi/Kerhokirjeet.html

Jari, OH2BU